

Nr 8.

Av fru **Nordgren**, *angående utredning av frågan om ersättning av allmänna medel åt av allmän åklagare åtalad person, som frikännes, för hans kostnader för inställelsen vid domstol.*

En gammal god regel är ju att det inte skall kosta något att få ut sin rätt. Lika självklart borde det vara att ingen skall behöva åsamkas utgifter därför att statens organ med orätt åtalat honom. Sistnämnda kan emellertid, enligt nu gällande lagbestämmelser, inträffa. Enligt vad som relaterats i dagspressen förekom under förra året ett fall där en krigsrätt i Kalmar ansåg sig tvungen ålägga en man, som blivit oskyldigt åtalad för stöld, att betala statsverket ersättning för kostnaderna för mannens inställande inför domstolen. Då han var medellös hade han nämligen inte kunnat resa till Kalmar, dit han var instämd, utan måst hämtas av fjärdingsman. Troligen hade han också med gott samvete ansett sig kunna låta bli hörsamma stämningen utan att riskera påföljder. Så blev emellertid inte fallet, utan vederbörande ålades ersätta statsverket för dess kostnader för hans inställande. Den vid tillfället tjänstgörande domaren lär också, enligt referatet, ha fällt uttrycket, att ett dylikt sakernas tillstånd vore »socialt otillfredsställande».

Till saken hör att mannen inte hade pengar till hemresan utan måste hänvisas till arbetsförmedlingen för att arbeta ihop det härför behövliga beloppet.

En enskild har ju, enligt gällande lagbestämmelser, skyldighet ersätta motparten dennes rättegångskostnader, om rätten finner omständigheterna i målet vara sådana att detta är påkallat. Staten själv bör väl ha samma skyldighet, och en åklagad, som frikännes, efter den frikännande domen få sina kostnader ersatta av det allmänna. En ändring i sådan riktning synes mig vara påkallad. Lämpligen bör en dylik ändring kunna ske i anslutning till eller i samband med en eventuell utveckling och förbättring av den fria rättshjälpen.

Med stöd av ovan anförda hemställes,

att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla om utredning och framläggande för riksdagen av förslag till sådana bestämmelser, att en av åklagarmyndighet åtalad person, som frikännes, får sina kostnader för inställelsen inför domstol ersatta av allmänna medel.

Stockholm den 12 januari 1944.

Olivia Nordgren.